

Panie Przewodniczący, Wysoka Rado, Szanowni Goście,

tradycją już stało się, iż każdego roku w miesiącu maju Sesja Rady Powiatu poświęcona jest problematyce ochrony zdrowia.

Zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym, jednym z ważniejszych zadań publicznych o charakterze ponadgminnym, realizowanym przez Powiat jest promocja i ochrona zdrowia.

Zadania powiatu w zakresie promocji i ochrony zdrowia można podzielić na zadania :

- wynikające z pełnienia funkcji podmiotu tworzącego dla samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (dotyczące pełnienia funkcji właścicielskich) o których mowa w ustawie o działalności leczniczej,
- oraz pozostałe dot. inicjowania, wspomagania, monitorowania działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej, profilaktyki chorób, pobudzania działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia o których mowa w ustawie o zdrowiu publicznym.
Elementem wykonawczym do ustawy są dwa rozporządzenia wykonawcze Rady Ministrów, a mianowicie :

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020, który określił cele operacyjne dla podmiotów uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w tym dla samorządów,

- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 określający zadania, także dla samorządów w zakresie zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie

dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy oraz cele i zadania ujęte w dokumentach,

- Priorytetach dla regionalnej polityki zdrowotnej dla województwa śląskiego z czerwca 2016 r. zatwierdzonych przez Wojewodę Śląskiego,
- Strategii Powiatu Bielskiego do 2020.

Ustawa o zdrowiu publicznym nałożyła także na samorządy obowiązek corocznego przedkładania właściwemu terytorialnie wojewodzie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego. Wojewoda dokonuje weryfikacji tej informacji pod względem formalnym i merytorycznym w zakresie jej zgodności z ustawą oraz celami i zadaniami Narodowego Programu Zdrowia oraz priorytetami dla regionalnej polityki zdrowotnej. W przypadku stwierdzenia niezgodności informuje o tym fakcie w formie opinii organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Taka informacja została przedłożona Wojewodzie Śląskiemu w marcu 2018 r. za rok 2017 i będzie po raz pierwszy podlegała ocenie formalnej i merytorycznej przez Wojewodę. O wynikach tej oceny zostanie Wysoka Rada poinformowana.

Zbiorcza informacja została sporządzona przez Wydział Zdrowia. Informację przedłożyło **12 jednostek organizacyjnych powiatu** oraz **2 Wydziały Starostwa.**

W dokumencie tym zostało ujętych **48 zadań** zrealizowanych w roku 2017 z zakresu zdrowia publicznego nie tylko w obszarze ochrony zdrowia, ale oświaty, kultury fizycznej i sportu, polityki społecznej,

budowy dróg (ścieżek rowerowych), mających wpływ w efekcie końcowym na poprawę dobrostanu zdrowotnego społeczeństwa.

Na **6 celów operacyjnych** Narodowego Programu Zdrowia w roku 2017 były realizowane **3 cele operacyjne**, w ramach których zrealizowano **42 zadania**, a mianowicie :

- **Cel 1** - Poprawa sposobów żywienia, stanu odżywiania oraz aktywności fizycznej społeczeństwa – **17 zadań**,
- **Cel 2** – Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi – **9 zadań**,
- **Cel 3** – Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa – **16 zadań**.

Pozostałe **6 zadań** to realizacja celów ujętych w Priorytetach dla regionalnej polityki zdrowotnej dla województwa śląskiego oraz Strategii Powiatu Bielskiego do 2020. Przy tej okazji dziękuję wszystkim, którzy współpracowali przy tworzeniu tej informacji.

Zagadnienia w zakresie ochrony zdrowia poruszane na dzisiejszej sesji przedstawiają cztery kwestie :

- 1) **podjęte działania w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej dla mieszkańców powiatu bielskiego w 2017, zrealizowane przez Wydział Zdrowia,**
- 2) **realizację planów finansowych za rok 2017 przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem**

tworzącym jest Powiat Bielski – obowiązek wynikający z ustawy o finansach publicznych,

- 3) efekty podejmowanych działań w placówkach ochrony zdrowia nadzorowanych przez Powiat Bielski w latach 2016-2017 oraz zamierzenia na najbliższy okres,
- 4) ocenę sytuacji ekonomiczno - finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Powiat Bielski – obowiązek od roku 2017, wynikający z ustawy o działalności leczniczej.

Odnosząc się do punktu 1 pragnę poinformować, iż w roku 2017 zrealizowano ogółem **7 zadań**, w których uczestniczyło około **930 osób**, w tym około **500** mieszkańców powiatu bielskiego (dzieci, młodzieży i dorosłych), a prezentacja zdjęć, którą Państwo Radni oglądają przedstawia podsumowanie wszystkich działań podjętych w roku 2017 .

Na jednym ze slajdów zostały przypomniane zadania z zakresu zdrowia publicznego określone od 2016 do realizacji dla samorządów jako zadania własne.

Działania podjęte w roku 2017 w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, to między innymi :

- wykłady, warsztaty tematyczne i rozmowy indywidualne skierowane do dzieci, rodziców i dorosłych w zakresie upowszechniania wiedzy o zdrowiu psychicznym oraz rozwijania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. Lekarze psychiatrzy, psycholodzy, psychoterapeuci prowadzący spotkania przygotowali także ciekawy artykuł pt. „ Nie ma zdrowia bez zdrowia psychicznego”.

Artykuł będzie publikowany na naszej stronie internetowej i w biuletynie „Mój Powiat”,

- przygotowanie i udostępnienie mieszkańcom powiatu „Przewodnika informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywności zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi” oraz ulotki informacyjnej będącej swoistym „przewodnikiem w pigułce”. Kolejna edycja tych publikacji zostanie wydana w sierpniu 2018 roku,

- konkursy i olimpiady dla dzieci i młodzieży o tematyce prozdrowotnej,

- spotkania tematyczne edukacyjne dla młodzieży w zakresie upowszechniania wiedzy na temat profilaktyki chorób nowotworowych z udziałem specjalistów tematu. Przeprowadzone przedsięwzięcia o których wspomniałam cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, co pokazały anonimowe ankiety. Uczestnicy wskazywali na potrzebę kontynuacji tych działań w realizowanych w roku 2017 formach,

- powołano Zespół, którego zadaniem jest koordynowanie i monitorowanie realizacji zadań dotyczących promocji zdrowia psychicznego i profilaktyki zaburzeń psychicznych. Między innymi dzięki wsparciu członków Zespołu powstał projekt „Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla powiatu bielskiego na lata 2018 -2022” , który w najbliższym czasie po uzyskaniu wymaganych przepisami prawa opinii będzie skierowany pod obrady Zarządu Powiatu, a w następnej kolejności Rady Powiatu.

Przy tej okazji jako Przewodnicząca Zespołu pragnę bardzo serdecznie podziękować członkom Zespołu za pracę w roku 2017, wsparcie merytoryczne, cenne uwagi i sugestie.

Podejmowanym działaniom przyświecała integracja różnych środowisk (samorządów gminnych i powiatowych, pracowników placówek oświatowych, pracowników placówek medycznych, wyższych uczelni, fundacji i stowarzyszeń, samorządów zawodów medycznych) na rzecz poprawy zdrowia mieszkańców naszego powiatu.

Zarząd Powiatu uznał, że tylko wspólne działania przynoszą najbardziej wymierne korzyści i to udało nam się osiągnąć, za co wszystkim, którzy się do tego przyczynili w imieniu Zarządu Powiatu bardzo serdecznie dziękuję. Szczególne podziękowania należą się: wójtom i burmistrzom z gmin z terenu powiatu bielskiego, Akademii Techniczno-Humanistycznej, Wydziałowi Nauk o Zdrowiu, Dyrekcji i pracownikom placówek medycznych i oświatowych nadzorowanych przez Powiat Bielski.

Dzięki Państwa wsparciu i zaangażowaniu udało się przy tak niewielkich nakładach finansowych zrealizować te przedsięwzięcia. Dobra edukacja realizowana w różnych formach to jeden z najważniejszych elementów zapobiegania powstającym problemom zdrowotnym.

Jeżeli chodzi o kolejną kwestię, a mianowicie realizację planów finansowych przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest Powiat Bielski za rok 2017 szczegóły przedstawiają się następująco :

1) wykonanie Planów finansowych na rok 2017 w nadzorowanych placówkach kształtowało się po stronie :

- przychodów w granicach **99,4 % do 100,7 %**
- kosztów w granicach **99,2 % do 99,9 %**,

2) wszystkie **3** nadzorowane zakłady opieki zdrowotnej zamknęły działalność za rok 2017 **zyskiem**, stąd nie zachodzi przesłanka przygotowania i przedłożenia Wysokiej Radzie w terminie do końca września br. programów naprawczych celem zatwierdzenia – jako obowiązku wynikającego z art. 59 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej. Natomiast ustawa nie zakazuje sporządzania programów naprawczych również w innych sytuacjach kiedy np. podmiot tworzący dostrzega taką potrzebę, widząc zagrożenia i uznaje to za zasadne, mając na względzie przepisy art. 121 cyt. ustawy,

3) dostateczną płynność finansową na bieżące regulowanie swoich zobowiązań posiadały **2** zakłady : Bielskie Pogotowie Ratunkowe w Bielsku-Białej i Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ w Bielsku-Białej. Szpital Pediatryczny w Bielsku-Białej posiadał w dalszym ciągu niewystarczający poziom płynności finansowej, który uniemożliwiał bieżące regulowanie zobowiązań.

Wartość wskaźnika płynności finansowej kształtowała się w tej placówce poniżej bezpiecznego poziomu, który powinien oscylować w granicach **1,2- 2,0**.

Efektem tego są wykazane na koniec roku 2017 zobowiązania wymagalne w kwocie około **1,1 mln zł**, które stanowiły w zobowiązaniach krótkoterminowych około **16,0 %**,

4) głównym źródłem przychodów w roku 2017 były przychody z tytułu umów z NFZ, które stanowiły w przychodach ogółem w granicach **88 % - 96 %**. Przychody z umów z tego tytułu są głównym i najważniejszym źródłem pokrycia kosztów działalności placówek nadzorowanych przez Powiat Bielski,

5) przychody uzyskane z NFZ w roku 2017 w stosunku do umowy pierwotnej wzrosły o kwotę około **2,5 mln zł**.

Szczegóły w zakresie ostatnich dwóch kwestii dotyczących efektów podejmowanych działań w placówkach ochrony zdrowia nadzorowanych przez Powiat Bielski w latach 2016-2017 oraz ocenę sytuacji ekonomiczno-finansowej w naszych zakładach za rok 2017 oraz prognoz na najbliższe trzy lata tj. 2018-2020 przedstawi p. Lucyna Majewska - Naczelnik Wydziału Zdrowia.

Ja ze swojej strony po wystąpieniu Pani Naczelnik chciałabym uzupełnić moje wystąpienie o plany rozwojowe naszych placówek i ewentualne zagrożenia, które mogą wpłynąć negatywnie na nasze plany i zamierzenia oraz sytuację ekonomiczno-finansową naszych zakładów opieki zdrowotnej.

Plany rozwojowe te najistotniejsze w naszych placówkach przedstawiają się następująco :

w Szpitalu Pediatrycznym w Bielsku-Białej,

- uruchomienie w II półroczu 2018 r. Centrum (Zespołu) Zdrowia Psychicznego dla dzieci i młodzieży w wyremontowanym Pawilonie nr V,
- uruchomienie od II półrocza 2018 r. karetki neonatologicznej ,
- odtworzenie i zakup nowego sprzętu i aparatury medycznej dla oddziału anestezjologii i intensywnej terapii noworodków i dzieci,
- zakup karetki neonatologicznej ,

- poprawa warunków funkcjonowania poradni specjalistycznych dla dzieci (rozgęszczenie poradni). Szpital przyjmuje coraz więcej małych pacjentów i zaczyna się „robić ciasno”,
- rewitalizacja obiektów i otoczenia Szpitala ,
- informatyzacja placówki.

w Specjalistycznym Psychiatrycznym ZOZ w Bielsku-Białej,

- dostosowanie do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia budynku głównego przy ul. Olszówka 102,
- wejście przez placówkę od II półrocza 2018 r. w pilotaż psychiatrii środowiskowej. Zgłoszenia do udziału w pilotażu przesłało ogółem **147 podmiotów prowadzących działalność leczniczą w zakresie opieki psychiatrycznej** na terenie kraju.

Realizatorami pilotażu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia będzie **29 podmiotów**. Z terenu województwa śląskiego zgłoszono **12 podmiotów**, do pilotażu weszły **2 placówki** Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ w Bielsku-Białej i Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Cieszynie,

- realizacja projektu ze środków unijnych „Pacjent gospodarzem”, który cieszy się ogromnym zainteresowaniem mieszkańców. Brak zakontraktowania usługi medycznej w zakresie psychiatrii środowiskowej przez NFZ w naszej placówce zostało uzupełnione działaniami w ramach projektu. Projekt będzie realizowany w latach 2017-2019 za kwotę ponad **700,0 tyś. zł**,
- informatyzacja placówki.

w Bielskim Pogotowiu Ratunkowy w Bielsku-Białej,

- budowa parkingu przy głównej siedzibie placówki w Bielsku-Białej,
- cykliczna wymiana ambulansów sanitarnych i ich nowoczesne wyposażenie,
- uruchomienie od II półrocza 2018 r. dodatkowego zespołu ratownictwa medycznego typu „P” w Wilkowicach,

Dyrekcje placówek wspólnie z Zarządem Powiatu czynią i będą czyniły wszelkie starania w kierunku pozyskania na realizację powyższych przedsięwzięć środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych (unijnych, budżetu państwa, budżetu województwa, czy też dodatkowe kontrakty z NFZ), ale niezbędne będzie jak zawsze wsparcie finansowe z budżetu powiatu.

Podsumowując moje wystąpienie pragnę jeszcze zwrócić uwagę na ewentualne zagrożenia, nurtujące nas obawy :

- 1) wejście w życie od 1 października 2017 r. tzw. ustawy o sieci szpitali i ryczałtowe finansowanie świadczeń zdrowotnych w tych szpitalach. W rozporządzeniach wykonawczych nie uwzględniono w naliczaniu wysokości ryczału specyfiki szpitali sprofilowanych, w tym pediatrycznych, w których występuje w ciągu roku sezonowość w realizacji świadczeń zdrowotnych. Miało to bardzo negatywny wpływ na naliczenie wysokości ryczału na I półrocze br. między innymi dla Szpitala Pediatrycznego. Obniżenie poziomu ryczału to kwota około 1,2 mln zł. Czy dzięki podjętym działaniom kwestia ta ulegnie w tym zakresie weryfikacji. W innym przypadku wpłynie to bardzo niekorzystnie na kondycję finansową placówki i jej prawidłowe funkcjonowanie,

- 2) niepewne środki na podwyżki wynagrodzeń dla pielęgniarek. Zapewnione są środki na ten cel do sierpnia 2019 r. ,
- 3) wprowadzenie minimalnego wynagrodzenia w ochronie zdrowia, to dodatkowe koszty dla jednostek,
- 4) podwyżki dla lekarzy specjalistów pracujących na etacie, którzy zadeklarują pracę w jednym podmiocie leczniczym. Obiecany wzrost wynagrodzeń przez Ministra Zdrowia dla specjalistów może sprawić, że koszty płacowe szpitali szacuje się, iż mogą wzrosnąć nawet o 30 proc.,
- 5) zmiana ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym , która zakłada między innymi na terenie województwa śląskiego tylko 1-2 dyspozytornie, dzisiaj jest 5, jedna z nich funkcjonuje w strukturze Bielskiego Pogotowia Ratunkowego,
- 6) objęcie pilotażem w psychiatrii mieszkańców miasta Bielska-Białej, jak to wpłynie na liczbę zakontraktowanych świadczeń zdrowotnych dla mieszkańców powiatu bielskiego i jaki zostanie określony ich poziom finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia na II półrocze 2018 r. i lata następne.

Przed nami wiele problemów i kwestii, które będą wymagały wsparcia i zrozumienia wysokiej Rady, także w zakresie ewentualnego dalszego udzielania wsparcia finansowego w różnych formach dla naszych placówek ochrony zdrowia.

Na zakończenie mojego wystąpienia pragnę w imieniu Zarządu Powiatu bardzo serdecznie podziękować Dyrektorom naszych placówek. Na ich ręce złożyć ogromne podziękowania dla wszystkich pracowników. Bez Was nie udało by się tyle osiągnąć.

Pragnę także bardzo podziękować wszystkim Państwu Radnym za każde okazane wsparcie w tym finansowe, za owocną pracę w Radach Społecznych naszych placówek.

Serdecznie proszę o dalsze, które będzie potrzebne przy realizacji kolejnych planów i zamierzeń w naszych placówkach ochrony zdrowia, a co za tym idzie zapewnienia poczucia bezpieczeństwa zdrowotnego naszym mieszkańcom.